



СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код СДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Київ

01 вересня 2023 року

Слідчий 3 відділу 1 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України лейтенант юстиції Власенко Оксана Степанівна, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42022000000000682 від 07.06.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення про підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 2, 36, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

ШАПУРОВІЙ ОЛЕНІ ОЛЕКСАНДРІВНІ,
16.11.1976 року народження, уродженці
м. Мелітополь, Запорізької області, громадянці
України, з вищою освітою, зареєстрованій за
адресою: проспект 50-річчя Перемоги, буд. 31,
кв. 29, м. Мелітополь, Запорізької області,
раніше не судимій

про те, що вона обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України – здійснення дій громадянином України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24 лютого 2022 року о 05 годині Президент російської федерації оголосив про рішення розпочати військову операцію на території України.

Того ж дня, близько 05 год. 10 хв. збройними силами російської федерації, що діяли за наказом керівництва російської федерації та збройних сил російської федерації, здійснено запуск крилатих та балістичних ракет по аеродромах, військових штабах, складах, підрозділах Збройних Сил України та інших військових формувань. Після чого, війська російської федерації вдерлися сухопутним шляхом на територію суверенної держави України.

З метою протидії збройній агресії російської федерації 24.02.2022 указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», на

політичного контролю на захопленій військовим шляхом території та реалізації всіх узурпованих владних повноважень.

При цьому, представники підконтрольних російській федерації самопроголошених органів узурпували виконання владних функцій держави, а також підприємств, установ та організацій на тимчасово окупованій території Запорізької області, здійснювали підбір кадрів для зайняття посад в незаконних самопроголошених органах, державних підприємствах, у тому числі із числа громадян України, які на той час перебували на вказаній тимчасово окупованій території. Кінцевою метою окупаційних органів, є інтеграція та подальше незаконне включення захопленої частини суверенної держави Україна до складу рф.

Указом т.зв. «Главы военно-гражданской администрации Запорожской области» № 87-р від 22.06.2022, з метою ефективного державного управління у сфері освіти та науки Запорізької області, забезпечення безперервного функціонування та розвитку мережі дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, позашкільної роботи та вищої освіти, діючи відповідно до Положення про військово-цивільну адміністрацію Запорізької області, Балицьким Євгеном Віталійовичем було постановлено створити у складі т.зв. «Военно-гражданская администрация Запорожской области» - т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области».

Указом т.зв. «Председателя совета министров Военно-гражданской администрации Запорожской области» № 360/1-у от 21.09.2022 на виконання розпорядження т.зв. «Главы военно-гражданской администрации Запорожской области» № 147-р від 15.07.2022 «Об утверждении структуры Военно-гражданской администрации Запорожской области» постановлено т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области» перейменувати в т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» та встановити, що т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» є правонаступником всіх прав та обов'язків т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области».

В Єдиному державному реєстрі юридичних осіб рф міститься запис про державну реєстрацію за законодавством рф юридичної особи – т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» (основний державний реєстраційний номер 1229000019995; адреса юридичної особи – 272313, Запорізька область, Мелітопольський район, м. Мелітополь, проспект 50-річчя Перемоги, буд. 19; особа, яка має право без довіреності діяти від імені юридичної особи – Шапурова Олена Олександрівна, Міністр).

Указом т.зв. «Главы военно-гражданской администрации Запорожской области» Балицького Є.В. № 356-у від 20.09.2022 «О назначении референдума Запорожской области о выходе из состава Украины и о вхождении Запорожской области в состав Российской Федерации на правах субъекта Российской Федерации» було передбачено комплекс заходів з юридичного оформлення у відповідності до вимог російського законодавства, процедури переходу Запорізької області до складу рф.

23.09.2022 на тимчасово окупованій території Запорізької області, на виконання указу т.зв. «Главы военно-гражданской администрации Запорожской области» Балицького Є.В. № 356-у від 20.09.2022, фактично було

розпочато проведення референдуму про вихід Запорізької області зі складу України та її входження до складу рф, з метою подальшої зміни меж території та державного кордону України, в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Посилаючись на результати псевдореферендуму, на виконання злочинного задуму військово-політичного керівництва рф, указом президента рф № 685 від 29.09.2022 «О признании Запорожской области» було визнано «законість» проведеного референдуму.

04.10.2022 парламентом рф прийнято федеральний закон № 7-ФКЗ «О принятии в Российскую Федерацию Запорожской области и образовании в составе Российской Федерации нового субъекта – Запорожской области».

Указом президента рф № 707 від 04.10.2022 «Об исполняющем обязанности Губернатора Запорожской области» громадянина України Балицького Євгена Віталійовича, 10.12.1969 р.н., призначено на посаду т.зв. «Временно исполняющего обязанности Губернатора Запорожской области».

У зв'язку з прийняттям федерального закону № 7-ФКЗ «О принятии в Российскую Федерацию Запорожской области и образовании в составе Российской Федерации нового субъекта – Запорожской области» т.зв. «Военно-гражданская администрация Запорожской области» була перетворена в т.зв. «Администрацию Запорожской области».

Указом президента рф № 820 від 14.11.2022 «Об утверждении Порядка согласования с федеральными органами публичной власти вопросов осуществления публичной власти в Запорожской и Херсонской областях» у відповідності до російського законодавства було врегульовано питання правовідносин між місцевими та федеральними суб'єктами владних повноважень рф.

14.02.2023 парламентом рф, у зв'язку з прийняттям до складу рф Донецької Народної Республіки, Луганської Народної Республіки, Запорізької області, Херсонської області, прийнято федеральний закон № 19-ФЗ «Об особенностях правового регулирования отношений в сферах образования и науки в связи с принятием в российскую федерацию Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской области, Херсонской области и образованием в составе российской федерации новых субъектов – Донецкой Народной Республики, Луганской Народной Республики, Запорожской области, Херсонской области и о внесении изменений в отдельные законодательные акты российской федерации».

На виконання указу президента рф № 820 від 14.11.2022 «Об утверждении Порядка согласования с федеральными органами публичной власти вопросов осуществления публичной власти в Запорожской и Херсонской областях», т.зв. «Временно исполняющего обязанности Губернатора Запорожской области» було постановлено указ № 33-у від 29.03.2023, яким визначено систему виконавчих органів Запорізької області, як нового суб'єкта рф.

До такої системи ввійшли: т.зв. «Губернатор Запорожской области»; «Правительство Запорожской области»; «Администрация Губернатора и Правительства Запорожской области»; «Представительства Запорожской

области»; «Министерства Запорожской области»; «Главное управление Запорожской области»; «Управления Запорожской области»; «Комитеты Запорожской области»; «Службы Запорожской области»; «Инспекции Запорожской области».

Організаційна структура т.зв. «Исполнительных органов государственной власти Запорожской области», що була затверджена указом т.зв. «Временно исполняющего обязанности Губернатора Запорожской области» № 33-у від 29.03.2023 представляє собою наступну вертикаль виконавчих органів: 1. «Губернатор Запорожской области»; 2. «Правительство Запорожской области»; 3. «Исполнительные органы, руководство деятельностью которых осуществляет Губернатор Запорожской области: Администрация Губернатора и Правительства Запорожской области, Представительство Запорожской области при Правительстве Российской Федерации, Представительство Запорожской области при Правительстве Республики Крым, Главное управление по чрезвычайным ситуациям Запорожской области, Управление записи актов гражданского состояния Запорожской области, Служба по делам архивов и документационного обеспечения Запорожской области»; 4. «Исполнительные органы, руководство деятельностью которых осуществляет Правительство Запорожской области: Министерство строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Запорожской области, Министерство транспорта и развития транспортной инфраструктуры Запорожской области, Министерство энергетики и тарифного регулирования Запорожской области, Министерство цифрового развития массовых коммуникаций и связи Запорожской области, Министерство финансов Запорожской области, Министерство труда и социальной политики Запорожской области, Министерство образования и науки Запорожской области, Министерство здравоохранения Запорожской области, Министерство по молодежной политике Запорожской области, Министерство культуры Запорожской области, Министерство курортов и туризма Запорожской области, Министерство физической культуры и спорта Запорожской области, Министерство экономического развития Запорожской области, Министерство промышленности и торговли Запорожской области, Министерство имущественных и земельных отношений Запорожской области, Министерство агропромышленного комплекса и продовольственной политики Запорожской области, Министерство природы, экологии и недропользования Запорожской области, Комитет по занятости населения Запорожской области, Комитет по регулированию контрактной системы и ценообразованию Запорожской области, Управление ветеринарии Запорожской области, Управление государственного надзора за техническим состоянием тракторов, самоходных, дорожно-строительных машин и прицепов (полуприцепов) к ним Запорожской области, Управление охраны и использования водных объектов и биологических ресурсов Запорожской области, Служба единого заказчика в сфере строительства Запорожской области, Государственная жилищная инспекция Запорожской области».

Достеменно знаючи всі вищевикладені факти, громадянка України Шапурова Олена Олександрівна, усвідомлюючи обставини того, що ще з 2014 розпочалася збройна агресія рф проти України, а також про те, що вона

переросла у широкомасштабне вторгнення військ рф на територію суверенної держави, до громадянства якої вона належить, об'єктивно розуміючи зміст дій збройних формувань рф щодо окупації території Запорізької області, з метою підтримання окупаційної влади – т.зв. «Военно-гражданская администрация Запорожской области», т.зв. «Администрации Запорожской области», встановленої збройними формуваннями рф, перебуваючи в лютому 2022 у м. Мелітополь, Запорізька область, будучи директором Мелітопольського промислово-економічного фахового коледжу, маючи відповідний досвід роботи в освітній сфері, навички, кваліфікацію та професійні якості, скориставшись тим, що державні органи управління у сфері освіти призупинили свою роботу на тимчасово окупованій території Запорізької області, прийняла пропозицію невстановлених під час досудового розслідування осіб, із числа представників збройних формувань рф та окупаційної адміністрації тимчасово окупованої Запорізької області, та добровільно зайняла посаду керівника т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области».

У подальшому, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 21.09.2022 громадянка України Шапурова О.О. прийняла пропозицію невстановленої органом досудового розслідування особи щодо зайняття посади міністра т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области».

Обіймаючи посаду керівника т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области» та посаду міністра т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» у громадянки України Шапурової О.О. виник та сформувався стійкий прями́й умисел, направлений на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області.

Так, будучи налаштованою інтегрувати освітній процес суб'єктів освітньої діяльності України до системи освіти рф, громадянка України Шапурова О.О., не маючи законних підстав та повноважень, вчинила ряд цілеспрямованих, умисних дій на зміну правових та організаційних засад функціонування системи загальної середньої освіти в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області.

У невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 31.03.2022, громадянка України Шапурова О.О., перебуваючи на посаді керівника т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области», організувала у приміщенні новоствореного т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области», який фактично знаходився в приміщенні Мелітопольського промислово-економічного фахового коледжу за адресою: м. Мелітополь, проспект 50—річчя Перемоги, буд. 19, загальних зборів керівників закладів загальної середньої освіти та представників адміністрації закладів загальної середньої освіти м. Мелітополь. Під час проведення вказаних зборів Шапурова О.О. намагалась схилити керівників закладів загальної середньої освіти до співпраці з представниками держави-агресора, у тому числі шляхом відновлення освітнього процесу у м. Мелітополь за стандартами освіти рф.

У той же час, законодавством України про освіту (ст. 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020) визначено,

що освітній процес у закладах організовується відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, інших актів законодавства України, освітньої програми (освітніх програм) закладу освіти та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами.

Відповідно до ч.ч. 1, 2, 6, 7 ст. 44 Закону України № 463-IX від 16.01.2020 державні стандарти розробляються і затверджуються за відповідними рівнями освіти: для початкової, базової середньої і профільної середньої освіти.

Державні стандарти містять опис вимог до результатів навчання учнів за освітніми галузями та загальний обсяг навчального навантаження учнів на відповідному рівні повної загальної середньої освіти.

Державні стандарти передбачають вільне володіння державною мовою всіма учнями закладів освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти.

Виконання вимог державних стандартів є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

Розробка державних стандартів, згідно з ч. 3 ст. 44 ст. 44 Закону України № 463-IX від 16.01.2020 належить до повноважень Міністерства освіти і науки України, затвердження державних стандартів, так само як і їх перегляд належать виключно до повноважень Кабінету Міністрів України.

Відтак, Шапурова О.О., перебуваючи на території Запорізької області, обіймаючи посаду міністра т.зв. «Міністерство образования и науки Запорожской области», діючи умисно, з метою впровадження стандартів освіти держави-агресора фактично узурпувала в свої руках виконання всіх функцій органів управління у сфері загальної середньої освіти, що прямо суперечить вимогам чинного законодавства.

У подальшому, перебуваючи на посаді керівника т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области» Шапурова О.О., діючи умисно, 22.05.2022 у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» (публікація за посиланням: <https://melitopol-news.ru/society/2022/05/22/752.html>) повідомила наступне: *«В следующем учебном году знания школьников на освобождённых территориях будут оценивать по 5-балльной системе. Для всех школ города уже заказаны учебники. Обучение будет проходить на русском языке.»*

Вказана 5-бальна система оцінювання результатів навчання учнів відповідає нормативно-правовим актам держави-агресора, а саме – постанові ради народних комісарів РСФСР «Про введення п'ятибальної системи оцінки успішності та поведінки учнів початкової, семирічної та середньої школи» № 18 від 10.01.1944.

Ст. 28 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012 з наступними змінами визначено, що форми здійснення поточного контролю успішності та проміжної атестації учнів належить до компетенції освітньої організації. Водночас, при визначенні підходів до контрольної-оціночної діяльності учнів, освітнім організаціям

необхідно враховувати вже діючу систему оцінювання якості засвоєння освітніх програм учнями.

Тобто, достовірно знаючи, що оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, згідно з ч.ч. 2, 4 ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» № 329 від 13.04.2011 з наступними змінами, здійснюється за 12-бальною шкалою, громадянкою України Шапуровою О.О. було впроваджено іншу, відмінну від визначної законодавством України, шкалу оцінювання результатів навчання учнів в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області, яка відповідає стандартам освіти рф.

29.06.2022 Шапурова О.О., будучи керівником т.зв. «Департаменту образования и науки Запорожской области», діючи умисно у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» (публікація за посиланням: «<https://melitopol-news.ru/society/2022/06/29/2947.html>») повідомила наступне: *«Сегодня первый этап выдачи аттестатов российского образца тем детям, которые обучались и закончили 7 июня школу. Это ученики 9-11 классов. У нас будет два этапа выдачи документов 9 и 11 классам. Все зависит от того, сколько детей еще пройдет тестирование. Сегодня Рособрнадзор привез нам бланки аттестатов. Изначально поступила партия в 4,4 тысячи экземпляров, а сегодня привезли еще 20 тысяч бланков и оборудование, на котором можно распечатать аттестаты для наших выпускников.»*

Вид документа про освіту, що видається особам після здобуття базової середньої та повної загальної середньої освіти, про який зазначає Шапурова О.О. у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» (публікація за посиланням: «<https://melitopol-news.ru/society/2022/06/29/2947.html>») відповідає положенням федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012, а саме його ч.ч. 1, 6 ст. 60, якими закріплено, що документами про освіту, які видаються особам, які успішно пройшли державну підсумкову атестацію та підтверджують здобуття загальної освіти за відповідними освітніми рівнями є: атестат про основну загальну середню освіту, який підтверджує засвоєння учнем освітньої програми рівня основної загальної освіти та атестат про середню загальну освіту, який підтверджує засвоєння учнем освітньої програми рівня середньої загальної освіти.

Тобто, Шапурова О.О. усвідомлюючи та знаючи, що, відповідно до ст. 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020, на території України, учням, як учасникам освітнього процесу, після завершення навчання за освітньою програмою відповідного рівня повної загальної середньої освіти незалежно від форми її здобуття та на підставі результатів річного оцінювання і державної підсумкової атестації видаються такі документи про освіту як: свідоцтво про базову середню освіту, за умови виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти та свідоцтво про повну загальну середню освіту, за умови виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених

державним стандартом профільної середньої освіти, цілеспрямовано здійснювала видачу документів про освіту, які не відповідають вимогам законодавства України про загальну середню освіту.

Крім того, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше ніж 11.11.2022, Шапунова О.О., з метою реалізації свого злочинного умислу щодо впровадження у закладах загальної середньої освіти стандартів освіти держави-агресора, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, вже в якості т.зв. «Міністр освіти і науки Запорізької області» надала інтерв'ю телеканалу «ЗаТВ» медіахолдингу «ЗаМедиа», який функціонує на тимчасово окупованій території Запорізької області (відеозапис під назвою «Открытие новых школ в Бердянском районе, патриотическое воспитание и безопасность детей. Министр образования и науки ВГА Запорізької області Елена Шапунова рассказала нам, как прошел запуск учебного процесса и какие изменения принесет учебный год» розміщено 11.11.2022 на сайті медіа-видання «Лента новостей Запоріжья» за посиланням: [«https://zp-news.ru/society/2022/11/11/56068.html»](https://zp-news.ru/society/2022/11/11/56068.html)) та висловилась, поміж іншого, про позитивний перехід в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області на російську мову викладання всіх навчальних дисциплін.

Чинним законодавством України передбачено можливість здобуття повної загальної середньої освіти державною мовою, якою, згідно зі ст. 1 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» № 2704-VIII від 25.04.2019 є виключно українська мова.

Єдиним винятком із вказаного імперативу є гарантоване державою право особам, які належать до корінних народів України або до національних меншин України здобувати повну загальну середню освіту мовою відповідного корінного народу/національної меншини поряд з державною мовою.

У той же час, здобуття повної загальної середньої освіти російською мовою передбачено ст. 14 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012.

Так, вказаною статтею визначено, що у російській федерації гарантується здобуття освіти державною мовою російської федерації.

В освітніх організаціях освітня діяльність здійснюється державною мовою російської федерації, якою відповідно до ст. 1 федерального закону «О государственном языке Российской Федерации» № 53-ФЗ від 01.06.2005 є російська мова як мова державотворчого народу, що входить до багатонаціонального союзу рівноправних народів російської федерації.

Зміна мови освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області з державної мови на російську, про яке Шапунова О.О. зазначає 11.11.2022 у своєму інтерв'ю телеканалу «ЗаТВ» медіахолдингу «ЗаМедиа», свідчить про пряме впровадження в закладах загальної середньої освіти окупованої території Запорізького регіону стандартів освіти рф.

13.03.2023 Шапунова О.О., перебуваючи на посаді т.зв. «Міністр освіти і науки Запорізької області» у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелітополя» (публікація за посиланням: [«https://melitopol-news.ru/society/2023/03/13/27506.html»](https://melitopol-news.ru/society/2023/03/13/27506.html)) повідомила наступне: «В этом учебном

году український язык изучается у нас как родной в количестве трех учебных часов в неделю. К следующему учебному году, когда начнется оформление учебных планов, необходимо просчитать, сколько детей будут изучать украинский в качестве родного. Для того, чтобы грамотно распланировать учебную нагрузку на следующий год, принято решение, что до 1 мая в каждой школе, каждый родитель, напишет заявление, в котором укажет, какой именно язык будет изучать его ребенок в качестве родного.

На 1 июля будут сформированы все учебные планы, и в каждой школе будет известно, какие классы изучают в качестве родного языка украинский, а какие — русский. Но русский язык и литература в программе в любом случае имеют статус обязательного предмета для всех обучающихся. В программе у детей, которые выберут изучать в качестве родного языка русский, украинского языка не будет.».

Кількість навчальних годин для вивчення української мови, навчальний предмет у межах якого здійснюється її вивчення, навчальні предмети, що входять до змісту освітньої програми учнів закладів загальної середньої освіти, про які зазначає Шапурова О.О. у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелітополя» (публікація за посиланням: [«https://melitopol-news.ru/society/2023/03/13/27506.html»](https://melitopol-news.ru/society/2023/03/13/27506.html)) відповідають федеральному державному освітньому стандарту основної загальної освіти, затвердженому наказом міністерства просвіти російської федерації № 287 від 31.05.2021.

П. 33 розділу II вказаного федерального державного освітнього стандарту передбачено, що у навчальний план програми основної загальної освіти входять такі обов'язкові для вивчення предметні галузі та навчальні предмети, як:

- російська мова та література/російська мова, література;
- рідна мова та рідна література/рідна мова та (або) мова республіки російської федерації, рідна література;
- іноземні мови/іноземні мови, друга іноземна мова;
- математика та інформатика/математика, інформатика;
- суспільно-наукові предмети/історія, суспільствознавство, географія;
- природничі предмети/фізика, хімія, біологія;
- основи духовно-моральної культури народів росії;
- мистецтво/образотворче мистецтво, музика;
- технологія/технологія;
- фізична культура та основи безпеки життєдіяльності/ фізична культура, основи безпеки життєдіяльності.

Для освітніх організацій, в яких мовою освіти є російська мова, вивчення рідної мови та рідної літератури з-поміж мов народів російської федерації, державних мов республік російської федерації здійснюється за наявності можливостей освітньої організації та за заявою учнів, батьків (законних представників) неповнолітніх учнів.

У той же час діючими вітчизняними державними стандартами базової і повної загальної середньої освіти, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011 (діє до 01.09.2026 для учнів, які навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти) та постановою № 898 від 30.09.2020 (застосовується з 01.09.2022 для учнів, які навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної

середньої освіти), визначено, що повна загальна середня освіта передбачає опанування учнями, як учасниками освітнього процесу, компетентностями за такими освітніми галузями як: мовно-літературна; математична; природничо-технологічна; інформатична; соціальна та здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізична культура.

Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами і курсами, програми яких затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до положень розділу II Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011, п. 14 Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020, реалізація змісту мовно-літературної освітньої галузі здійснюється:

1) для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання через вивчення учнями таких навчальних предметів, як:

- українська мова та література/українська мова, література;
- зарубіжна література;
- іноземна мова/друга іноземна мова;

2) для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини через вивчення учнями таких навчальних предметів, як:

- українська мова та література/українська мова, література;
- зарубіжна література/література корінного народу або національної меншини;
- мова корінного народу або національної меншини;
- іноземна мова/друга іноземна мова.

Крім того, типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 (з метою забезпечення впровадження Державного стандарту базової середньої освіти) імперативно закріплено, що кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не може бути меншою ніж 4 години.

Тобто, Шапунова О.О., будучи громадянкою України, яка до 04.05.2022 обіймала посаду директора Мелітопольського промислово-економічного фахового коледжу, та яка, не пізніше 21.09.2022 зайняла посаду т.зв. «Министра образования Министерства образования и науки Запорожской области», всупереч положенням розділу II Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011, п. 14 Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020, з метою переходу освітнього процесу на стандарти освіти держави-агресора, запровадила в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області вивчення, як обов'язкових, таких навчальних предметів як: «родной язык» та «русский язык и литература» та зменшила кількість навчальних годин для вивчення української мови нижче мінімально визначеної кількості годин

для відповідного навчального предмету відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011.

19.05.2023 Шапурова О.О., перебуваючи на посаді т.зв. «Міністр освіти і науки Запорозької області» у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Запорожья» (публікація за посиланням: «<https://zp-news.ru/society/2023/05/19/133050.html>») повідомила наступне: «В этом году мы не сможем на нашей территории по ряду причин организовать пункт сдачи ЕГЭ. <...> Чтобы не ущемить права детей, мы договорились с министерством [образования] Крыма, и наши дети будут сдавать ЕГЭ в пунктах в Джанкое, всего 51 человек.

Мы всех наших запорожских детей отвезем в Джанкой, там их поселим, чтобы они переночевали и на следующий день отдохнувшие пошли сдавать экзамен.

Два года переходного периода наши дети могут сдавать не только ЕГЭ, но могут проходить [в вузы] по вступительным экзаменам по тем же предметам, что требуются для поступления по ЕГЭ. В зависимости от вуза кто-то будет проводить собеседование для наших выпускников, кто-то - экзамены. Сейчас у них есть право выбирать: либо ЕГЭ, либо экзамены.

У нас уже организован отдел по этому направлению, мы работаем, чтобы на следующий год открыть один пункт приема ЕГЭ на 350 человек.»

Форма оцінювання результатів навчання, здобутих учнями на рівнях базової середньої та повної загальної середньої освіти, про яку зазначає Шапурова О.О. у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Запорожья» (публікація за посиланням: «<https://zp-news.ru/society/2023/05/19/133050.html>») відповідає положенням федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012, а саме його ч.ч. 1, 4 ст. 35, якими закріплено, що підсумкова атестація є формою оцінки ступеня і рівня засвоєння навчальних програм.

Форми, порядок, строки проведення державної підсумкової атестації в рф за освітніми програмами основної загальної та середньої загальної освіти визначаються федеральним органом виконавчої влади, який здійснює функції з розробки та реалізації державної політики та нормативно-правового регулювання у сфері загальної освіти спільно з федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції з контролю та нагляду у сфері освіти.

Порядок проведення державної підсумкової атестації за освітніми програмами середньої загальної освіти визначений наказом Міністерства просвіти російської федерації № 190/1512 від 07.11.2018.

П.п. а п. 7 розділу II відповідного Порядка передбачено, що державна підсумкова атестація проводиться у формі єдиного державного іспиту (мовою оригіналу «единый государственный экзамен» «ЕГЭ»).

У той же час, положеннями національного законодавства про освіту, а саме ч. 1 ст. 47 Закону України № 463-IX від 16.01.2020 регламентовано, що учні, які завершують здобуття базової чи профільної середньої освіти, проходять державну підсумкову атестацію у формі зовнішнього незалежного оцінювання, крім випадків, визначених законодавством.

Зовнішнє незалежне оцінювання є однією з форм оцінювання результатів навчання, здобутих учнями на рівнях базової чи профільної середньої освіти, що здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 з урахуванням цього Закону.

Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 25 від 10.01.2017 із наступними змінами.

Тобто, Шапурова О.О. усвідомлюючи та знаючи, що, на території України, відповідно до ст. 47 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020, формою оцінювання результатів навчання учнів, здобутих на рівнях базової середньої та повної загальної середньої освіти є зовнішнє незалежне оцінювання, цілеспрямовано змінила форму та порядок проведення оцінювання результатів здобувачів освіти, визначену Законом України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, Законом України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020, відповідно до стандартів держави-агресора.

Крім того, 15.05.2023 Шапурова О.О. від імені т.зв. «Міністерства образования и науки Запорожской области», діючи на підставі т.зв. «Положения о Министерстве образования и науки Запорожской области», яке затвержене т.зв. «Указом Председателя Совета Министров Военно-гражданской администрации Запорожской области от 21.09.2022 г. № 360/1-у», уклала контракт поставки № 291715 на «защищенную полиграфическую продукцию ИКЗ 23 29001011516900101001 0017 001 1723 244» з ВАТ «Кіржачська типографія».

Предметом вказаного контракту є бланки додатків до диплому про середню професійну освіту/диплому про середню професійну освіту з відзнакою; бланк диплому про середню професійну освіту з відзнакою; бланк диплому про середню професійну освіту.

Поряд з тим, Постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 465 «Про документи про професійну (професійно-технічну) освіту державного зразка і додатки до них» затверджено перелік документів про професійну (професійно-технічну) освіту державного зразка і додатків до них.

Так, до визначених документів належать: диплом кваліфікованого робітника; диплом кваліфікованого робітника з відзнакою; додаток до диплома кваліфікованого робітника; свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації; додаток до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації; диплом кваліфікованого робітника; диплом кваліфікованого робітника з відзнакою; свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації; додаток до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації; диплом молодшого спеціаліста; диплом молодшого спеціаліста з відзнакою; диплом молодшого спеціаліста; диплом молодшого спеціаліста з відзнакою; додаток до диплома молодшого спеціаліста.

Тобто, диплом про середню професійну освіту/диплом про середню професійну освіту з відзнакою; бланк диплому про середню професійну освіту з відзнакою; бланк диплому про середню професійну освіту не відносяться

національним законодавством України до переліку документів, які підтверджують здобуття особою професійної (професійно-технічної) освіти.

Натомість, відповідно до ст. 60 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012 документами про освіту та кваліфікацію, які засвідчують здобуття середньої професійної освіти є диплом про середню професійну освіту.

Таким чином, укладення Шапуровою О.О. як т.зв. «Министром образования и науки Запорожской области» контракту поставки № 291715 від 15.05.2023 на придбання т.зв. «Министерством образования и науки Запорожской области» бланків додатків до диплому про середню професійну освіту/диплому про середню професійну освіту з відзнакою; бланків диплому про середню професійну освіту з відзнакою; бланків диплому про середню професійну освіту вказує на те, що нею умисно, цілеспрямовано вчиняються дії з метою впровадження видачі на тимчасово окупованій території Запорізької області документів про освіту за зразком держави-агресора.

Таким чином, своїми умисними діями Шапурова Олена Олександрівна, 16.11.1976 року народження, обґрунтовано підозрюється у здійсненні дій громадянином України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

Слідчий 3 відділу

**1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
лейтенант юстиції**



Оксана ВЛАСЕНКО

«ПОГОДЖЕНО»

**Старший групи прокурорів
у кримінальному провадженні –
прокурор відділу процесуального
керівництва досудовим розслідуванням та
підтримання публічного обвинувачення
управління нагляду за додержанням законів
у кримінальному провадженні
Департаменту захисту інтересів
дітей та протидії домашньому насильству
Офісу Генерального прокурора**



Олена ПОЛЕГЕНЬКА

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на

участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату (для оплати такої допомоги);;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний/_____ / _____

«___» год. «___» хвилин «___» _____ 2023 року

Про підозру мені повідомлено, зміст її зрозумілий, повідомлення про підозру вручено зрозумілою для мене мовою, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний/ _____ / _____
«___» год. «___» хвилин «___» _____ 2023 року

Захисник: _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

**Слідчий 3 відділу
1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
лейтенант юстиції**



Оксана ВЛАСЕНКО